

צבא	ההגנה	לישראל
מערך	דובר	צה"ל
תא	חוק	חופש המידע
טל':	073-3862131	
כ"א	אייר	תשפ"ה
19	מאי	2025

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע – מידע בעניין נוהל יוהל"ם – הליך בירור מנהלי להטרדות מיניות

1. להלן בקשתנו לקבלת מידע ונתונים סטטיסטיים בנוגע ל"נוהל בירור יוהל"ם - הליך בירור מנהלי להטרדות מיניות", והליכים שבוצעו מכוחו.
2. בחודש ינואר 2024 – הוחל בצבא "נוהל יוהל"ם – הליך בירור מנהלי להטרדות מיניות".
3. נבקש לקבל מידע על אודות הפרטים הבאים **מאז הפעלתו בצבא (ינואר 2024) ועד 31 דצמבר 2024** :

ביחס לנוהל

4. הנוסחים הקודמים לרבות טיוטות ;
5. דברי ההסבר לנוהל ;
6. מדרג האישורים שעבר הנוהל (כמקובל בפקודות הצבא) ;
7. נוסח הנוהל לבירור פיקודי של דיווחי יוהל"ם שהיה בתוקף לפני ינואר 2024 (שמכוחו התקיימו בירורים פיקודיים ביחידות) והאם הנוהל בוטל בעת כניסתו לתוקף של הנוהל האמור.

נתונים כלליים וטיפול בדיווחים

1. מספר הליכי הבירור שהתקיימו בצה"ל מאז הפעלת הנוהל על פיו (בין אם הסתיימו בהמלצה ובין אם לאו) - ביחס לכל בירור בכמה "דיווחים" עסק ;
2. האמור בחלוקה לפי דרגת הנילון וסוג השירות (חובה, קבע, מילואים) ;
3. האמור בחלוקה לפי כמות המבררים (מברר יחיד, שני מבררים, שלושה מבררים).
4. סעיף 5 לנוהל קובע – "לגבש באופן יעיל ומהיר את הנתונים והעבודות ביחס לדיווח שנמסר...". סעיף 9 לנוהל קובע כי הפניית המקרה לבירור ייעשה ע"י יחידת יוהל"ם לאחר קבלת אישור התביעה הצבאית ומחלקת יעח"ק. בהתאם לכך, נבקש לקבל :
 - א. מספר הפניות של יחידת יוהל"ם לאישור מחלקת יעח"ק והתביעה הצבאית ;
 - ב. הזמן הממוצע מרגע קבלת הדיווח ביוהל"ם ועד לפנייה של היוהל"ם בבקשה לתביעה הצבאית ולמחלקת יעח"ק ;
 - ג. הזמן הממוצע לקבלת התייחסות התביעה הצבאית ומחלקת יעח"ק ;
 - ד. מתוך ס"ק (א) מספר הפניות שאושרו לבירור על-ידי יעח"ק והתביעה הצבאית ;
 - ה. ביחס לפניות שאושרו (ס"ק (ד)), הזמן הממוצע מקבלת האישור על עריכת הבירור ועד להעברת ההמלצות על ידי המברר והוצאת סיכום כתוב.

ו. ביחס לפניית שלא אושרו לבירור על-ידי יעח"ק והתביעה הצבאית, נבקש חלוקה לסיבות שהובילו לכך (ובהקשר זה נפנה לסעיף 11 לנוהל – המגדיר תנאים להעברת הפנייה לטיפול).

5. סעיף 10 לנוהל קובע, "אם מקרה אושר לבירור, ובמהלך הליך הבירור התגלה כי מדובר בעבירה פלילית חמורה מהרף בדיווח, על המברר לעצור את ההליך ולעדכן את יחידת יוהל"ם. יחידת יוהל"ם תפנה לתביעה ויעח"ק בשאלה האם ניתן להמשיך את ההליך, אם לאו." בהתאם, נבקש לקבל את המידע הבא:

- א. מספר המקרים בהם מבררים עצרו את ההליך מהנסיבות האמורות;
- ב. מספר המקרים שבהם התקבל אישור להמשיך את הבירור לאחר שהופסק;
- ג. מספר המקרים שהופסק בהם הבירור בחלוקה לפי סיבות – העברה לחקירת מצ"ח, העברה לדין משמעתי, העברה לקבוצה, הפסקת הליך הבירור ללא המשך או כל החלטה אחרת.

העברת הדיווח להליך בירור

6. סעיף 1 לפרק "ב. תלונה שנמצאה לא מתאימה להליך פלילי או משמעתי" לנוהל קובע כי "אם מדווחים פנו למצ"ח אך במהלך החקירה או בסופה החליט פרקליט צבאי כי אין מקום להורות על הגשת כתב אישום או על העמדה לדין משמעתי, ניתן יהיה לבחון את האפשרות להפנות את התלונה לבירור במנגנון בירור, בכפוף לאישור פרקליט. החלטת הפרקליט להפנות את התלונה לבירור במנגנון תתקבל יחד עם ההחלטה בתיק הפלילי". בעניין זה נבקש לקבל:

- א. מספר המקרים בהם הופעלה סמכות זו, כלומר מספר המקרים שהגיעו למנגנון הבירור כתוצאה מחקירת מצ"ח, והועברו בהוראת פרקליט לבירור בפני המנגנון;
 - ב. מספר המקרים מתוך ס"ק(א) שבוררו בפועל ומספר המקרים שבהם המדווח לא אישר לברר במנגנון הבירור (לפי סעיף ב(2));
 - ג. מה תוצאות ההליכים הפיקודיים במקרים הללו.
7. סעיף 1 לפרק "ג. צבר דיווחים ביחידת יוהל"ם בעניינו של נילון" לנוהל מאפשר במקרים של "צבר דיווחים" לשקול פניה חוזרת למדווחים כדי להציע להם להפנות את העניין לבירור מנהלי. בעניין זה נבקש לדעת:
- א. מספר המשרתים הנילונים שלגביהם הוגדר "צבר דיווחים" שהצדיק פנייה למדווחים;
 - ב. ביחס לכמה מהם צבר הדיווחים מנה 2 דיווחים, 3 דיווחים, 4 דיווחים ומעלה;
 - ג. מספר המשרתים אשר לגביהם פרטים אישיים של המדווחים או חלקם נחשפו בפני המברר בלבד.

הגורם המברר

8. סעיפים 12 ו-14 לנוהל, קובעים כי לצורך "עריכת הליך הבירור יוסמכו קצינים בדרגת סא"ל ומעלה, בעלי רקע רלוונטי בתחום הפיקוד או בתחום משאבי האנוש", וכי "ההסמכה תיתן באופן פרטני לאחר השלמת הכשרה בנוגע למהות ההליך ונהליו". בהתאם לכך, נבקש לקבל את המידע הבא:

- א. מספר המבררים שהוסמכו לצורך עריכת הבירור;
- ב. מספר המבררים בחלוקה לדרגות (סא"ל, אל"ם וכד') וסוג שירות (מילואים או קבע);
- ג. מספר המבררים בחלוקה לזרועות ופיקודים; מה מספר המבררים השייכים במילואים ליחידת יוהל"ם.
- ד. טיב ההכשרה שנעשתה למבררים ומה כללה - תוכן ההכשרה, אופן ההכשרה ומשכה, האם מתקיים מבחן הסמכה, חפיפה;

- ה. האם במסגרת ההסמכה חותמים המבררים על טופס "ניגוד עניינים" או מעבירים רשימת מניעויות ;
- ו. מספר המבררים שהוסמכו לערוך בירור אשר ערכו בירור בפועל ;
- ז. פירוט אודות נוהל ההתאמה בין המברר למקרה, וכללי הבוחן להתאמה כזאת (האם אקראית, אד-הוק פר מקרה, האם מבוססת שיוך יחידתי או זרועי?)

הליך הבירור

9. בהתאם לסעיף ז' בפרק זה, נקבע כי ככלל הנילון יקבל את התשתית הראייתית העומדת כנגדו בכתב, ובסעיף ח' נקבע כי אם המדווחים יסכימו לכך יועברו הדיווחים בעצמם לנילון (אחרת תועבר לו פראפרזה), וכי אם מדובר בצבר דיווחים חסוי, תועבר פראפרזה של הצבר ללא שם המדווחים בעניים זה נבקש :
- א. מספר המקרים שבהם הועברה התשתית הראייתית בכתב, ומספר המקרים שבהם הועברה בעל פה לפני תחילת הבירור ;
- ב. מספר הדיווחים מתוך סך הדיווחים הכללי שהמדווחים הסכימו להעביר את הדיווח עצמו לנילון, ומספר הדיווחים שהועברה רק פראפרזה ;
- ג. מספר הדיווחים שנכללו בקטגוריה של צבר דיווחים ובהם הועברה פראפרזה של הצבר.
- ד. בכמה מהמקרים המבוררים הועבר פרוטוקול הבירור המלא לידי הנילון, בכמה הועברו סיכום בלבד.
10. י' בפרק "הליך הבירור" חל איסור על עריכת עימות בין הצדדים אלא במצבים חריגים שיאשרו על ידי היוה"ל"ם, התביעה ויעח"ק – בהתאם נבקש לקבל את המידע הבא :
- א. מספר המקרים בהם ביקש המדווח לערוך עימות ;
- ב. מספר המקרים בהם ביקש נילון לבצע עימות ומספר המקרים מתוכם שבהם נערך עימות בפועל ;
- ג. מספר המקרים בהם ביקש המברר אישור לערוך עימות כזה מהתביעה וממחלקת יעח"ק ;
- ד. מספר הבקשות לעימות שנדחו על ידי היוה"ל"ם, התביעה או יעח"ק (בחלוקה לפי גופים) ;
- ה. מספר העימותים שבוצעו בפועל.

תוצאות הליך הבירור

11. בהתאם לסעיף 24 בנוהל – המברר רשאי להמליץ על שישה סוגי צעדים שונים, נבקש לקבל פירוט כמות הבירורים שהסתיימו בהמלצות הבאות (כל המלצה – מספר המקרים בהם הומלצה) :
- א. הדחה או העברה מתפקידו הנילון ;
- ב. השעיית (באופן זמני או קבוע) הנילון מתפקידו ;
- ג. צעדים פיקודיים נוספים הנראים לו מתאימים בנסיבות העניין ;
- ד. התנעת תהליך התרת התחייבות בכפוף לחוות דעת אלוף ;
- ה. המלצה לראש המנהל המתאים בחטיבת הסגל על בחית התרת התחייבות בשנת הקבע הראשונה, תוך עדכון מפקדים ;
- ו. המלצה לסגן מפקד מיטב על העלאת הנילון לוועדת התאמה לשירות תוך עדכון המפקדים ;

-בלמ"ס-

4

- ז. כמו כן, נבקש לקבל מספר הבירורים בהם המליץ המברר לסגור את הבירור **ללא** צעדים כלשהם ;
- ח. כמו כן נבקש לקבל מספר הבירורים בהם המליץ המברר על המלצות החורגות מסמכותו.
12. בהתאם לנוהל – הגורם המברר הוא גורם ממליץ בלבד, ושיקול הדעת שיינקט הוא בידי המפקדים. נבקש לקבל את המידע הבא :
- א. מספר המקרים בהם התקבלה המלצת המבררים במלואה ;
- ב. מספר המקרים בהתאם התקבלה המלצת המבררים באופן חלקי ;
- ג. מספר המקרים בהתאם נדחתה המלצת המבררים, בחלוקה לפי הנמקות מרכזיות.
13. בהתאם לסעיף 25 לנוהל, החלטת הדרג הפיקודי תתקבל תוך 7 ימים מיום קבלת המלצת המברר. נבקש לקבל את הזמן הממוצע שחלף בין המלצת המבררים לבין קבלת החלטה של הדרג הפיקודי.
-

שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא נוהל יוהל"ם - הליך בירור ענייני להטרדות מיניות
שלך: בקשת חופש מידע מיום 17 בדצמבר 2024

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.
2. תחילה יצוין כי מנגנון הבירור המנהלי, אשר עומד ביסוד הנוהל מושא הבקשה, נועד לסייע למפקדי הצבא לממש את אחריותם הפיקודית, ולטייב את הבירור העובדתי אשר מתבצע טרם החלטה בדבר נקיטה בצעד פיקודי, על רקע אירוע הטרדה או פגיעה מינית, והכל כפי שמפורט בנוהל.

ביחס לנוהל:

3. **באשר לסעיף 4 לבקשתך:** מדובר בנוהל חדש שלא קדמו לו נהלים קודמים. טיטות הנוהל הן מסמכים פנימיים. לאור האמור, בקשתך בהקשר זה נדחית לפי סעיף 9(ב)(4) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998.
4. **באשר לסעיף 5 לבקשתך:** לא קיימים דברי הסבר לנוהל.
5. **באשר לסעיף 6 לבקשתך:** הנוהל גובש על ידי היוהל"ם, תוך ייעוץ משפטי וליווי שוטף של הפרקליטות הצבאית. תכליות ומטרות הליך הבירור המנהלי הוצגו למספר מפקדים בצה"ל בדרגת אלוף, וזכו לברכתם.
6. **באשר לסעיף 7 לבקשתך:** לאחר בדיקה, לא אותר המידע המבוקש בסעיף זה. לאור האמור, בקשתך בהקשר זה נדחית לפי סעיף 8(3) לחוק.

נתונים כלליים וטיפול בדיווחים:

7. באשר לסעיף 1 לבקשתך: מצ"ב להלן פירוט אודות מספר הליכי הבירור, וביחס לכל בירור בכמה דיווחים עסק.

מספר הבירורים	מספר הדיווחים
10	1
4	2
1	3
1	4
1	6
סה"כ 17 הליכי בירור	

8. **באשר לסעיף 2 לבקשתך:** מצ"ב להלן פירוט אודות מספר המשרתים אשר עברו הליכי בירור בפילוח לפי סוג שירותם של הנילונים.

סוג שירות	מספר משרתים
חובה	4
קבע	12
מילואים	1
סה"כ 17 משרתים שעברו הליך בירור	

9. **באשר לסעיף 3 לבקשתד:** מצ"ב להלן פירוט אודות מספר המשרתים אשר עברו הליכי בירור בפילוח לפי מספר המבררים בכל בירור.

מספר מבררים	כמות בירורים
1	13
2	3
3	1
סה"כ 17 בירורים	

10. **באשר לסעיף 4(א) לבקשתד:** מספר הפניות של יחידת היוה"ל"ם לאישור מחלקת יעח"ק והתביעה הצבאית הוא 32.
11. **באשר לסעיף 4(ב) לבקשתד:** ככלל, הפניה לתביעה נעשית באותו היום שבו הנפגעת/ת מבקשים שההליך יטופל באפיק הבירור המנהלי, או לכל המאוחר יום אחרי (ככל שהדיווח הועבר בשעה מאוחרת בערב).
12. **באשר לסעיף 4(ג) לבקשתד:** הזמן הממוצע לקבלת התייחסות מהתביעה הצבאית ויעח"ק עומד על 8.75 ימים, מלבד מקרה אחד, בו נדרשה השלמת פרטים ביחס לדיווח.
13. **באשר לסעיף 4(ד) לבקשתד:** 23 פניות אושרו לבירור ע"י יעח"ק והתביעה הצבאית. מתוכן, בחמישה מקרים אושר הבירור אך הנפגעים היו מעוניינים באפיק טיפול אחר. במקרה אחד התחיל בירור שהופסק בגלל חומרת האירוע.
14. **באשר לסעיף 4(ה) לבקשתד:** הזמן הממוצע עומד על כ- 26.6 ימים, מלבד מקרה אחד, בו הנפגעת התחרטה לאחר קבלת אישור הפרקליטות, וחזרה וביקשה שיערך בירור מנהלי כעבור חודש.
15. **באשר לסעיף 4(ו) לבקשתד:** מצ"ב להלן פירוט אודות הסיבות שבגינן לא אושרו בירורים.

מספר המקרים	פירוט הסיבה שלא אושרו לבירור
1	דיווח בודד של נפגעת שלא הסכימה להיחשף בפני המברר
3	נמצא כי לא היה נדרש העמקת הבירור, וניתן היה להותיר לטיפול המפקדים במשרד
5	נמצא כי הדיווח היה חמור מדי ולא התאים לבירור מנהלי אלא בפלילי
סה"כ 9 מקרים שלא אושרו לבירור	

16. **באשר לסעיף 5(א)+5(ג) לבקשתד:** מספר המקרים בהם מבררים עצרו את הבירור בשל חומרת הדיווח הוא אחד, והוא הועבר לחקירת מצ"ח.
17. **באשר לסעיף 5(ב) לבקשתד:** לא היו מקרים שבהם התקבל אישור להמשיך את הבירור לאחר שהופסק.
- העברת הדיווח להליך בירור:**
18. **באשר לסעיף 6(א) לבקשתד:** –מקרה אחד שהגיע לבירור כתוצאה מחקירת מצ"ח והועבר לבירור בהוראת פרקליט.
19. **באשר לסעיף 6(ב) לבקשתד:** מקרה אחד שהועבר לבירור ע"י פרקליט ובורר בפועל. לא היו מקרים אשר המדווח לא אישר לברר במנגנון הבירור.
20. **באשר לסעיף 6(ג) לבקשתד:** באותו מקרה בוטל מינויו של הנילון.

21. באשר לסעיף 7 לבקשתך: עד כה, לא אירע מקרה של "צבר דיווחים".

הגורם המברר:

22. באשר לסעיף 8(א) לבקשתך: עד כה הוסמכו 19 מבררים.

23. באשר לסעיפים 8(ב-ג) לבקשתך: כלל המבררים הינם בשירות מילואים. מצ"ב להלן פירוט אודות מספר המבררים בחלוקה לזרועות ופיקודים. יובהר, כי אף אחד מהמבררים אינו כפוף ליוה"ל"ם. אחת מהמבררות, אשר במקור משרתת באגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה, סופחה באופן זמני ליחידת היוה"ל"ם, מטעמים טכניים לצורך מילוי משימת חירום במהלך מלחמת "חרבות ברזל". סיפוחה צפי להסתיים בקרוב והיא תחזור להיות משובצת באט"ל / בזרוע היבשה.

פיקוד	סא"ל (מיל')	אל"ם (מיל')	סה"כ
ח"א	7	2	9
אט"ל*	*3	1	4
אמ"ן	3	-	3
פד"ם	2	-	2
פקמ"ז	-	1	1
סה"כ	15	4	19

24. באשר לסעיף 8(ד) לבקשתך: נערכו שתי הכשרות. כל אחת מן ההכשרות כללה מספר שעות הדרכה לאופן עריכת בירור בדומה לממונה על הטרדה מינית לפי התקנות למניעת הטרדה מינית על ידי מומחית לעניין; הרצאה מטעם היועץ המשפטי ליוה"ל"ם; ושיח ושאלות מהקהל בהשתתפות יועצים משפטיים..

בהכשרה הראשונה הועברה גם הרצאה על ידי סגן התצ"ר אשר עסקה בטיפול הפלילי באירועי פגיעה על רקע מיני בצה"ל. בהכשרה השנייה הרצאה זו הועברה על ידי יועמ"ש יוה"ל"ם. בהכשרה השנייה הועברו תכנים מקצועיים ע"י סגל יוה"ל"ם;

25. באשר לסעיף 8(ה) לבקשתך: הוראות פ"מ 06.103 "מניעת ניגוד עניינים בצה"ל" חלות על המבררים בעת עריכת הבירורים, בהיותם משרתי מילואים פעילים.

26. באשר לסעיף 8(ו) לבקשתך: מספר המבררים שערכו בירור בפועל מתוך אלו שהוסמכו הינו 12.

א. באשר לסעיף 8(ז) לבקשתך: ככלל, מותאם המברר למקרה ע"פ שיוכו פיקודי. אחרת, מותאמים מבררים בהתאם לצורך ולפי פניותם.

הליך הבירור:

27. באשר לסעיף 9 לבקשתך: ככלל, העברת ההודעה לנילון בדבר זימונו להליך בירור מתבצעת ע"י הפיקוד, ובכל מקרה מועברת לנילון פרפראזה (בכתב או בע"פ). במרביתם המוחלט של המקרים הועבר גם שמם של המדווחים במהלך הבירור. באשר ליתר הנושאים, המידע אינו קיים. לאור האמור, בקשתך בהקשר זה נדחית לפי סעיף 8(3) לחוק.

28. באשר לסעיף 10 לבקשתך: לאחר בדיקה, לא נערכו עימותים בהליכי הבירור.

תוצאות הליך הבירור:

29. באשר לסעיף 11(א) לבקשתך: 4 בירורים הסתיימו בהמלצה להדחה או העברה מתפקיד.

30. באשר לסעיף 11(ב) לבקשתך: ב-2 בירורים הומלץ עלהשעיה.

31. באשר לסעיף 11(ג) לבקשתך: כמות הבירורים שהסתיימו בצעדים פיקודיים נוספים הינה 11 בירורים.

32. באשר לסעיף 11(ד) לבקשתך: בירור אחד הסתיים בהמלצה לפתיחה בתהליך התרת התחייבות בכפוף לחו"ד אלוף.

33. באשר לסעיף 11(ה) לבקשתך: בירור אחד הסתיים בהמלצה לחטיבת הסגל על בחינת התרת התחייבות בשנת הקבע הראשונה.

34. באשר לסעיף 11(ו) לבקשתך: לא היו בירורים שהסתיימו בהמלצה לסגן מפקד מיטב על העלאת הנילון לוועדה להתאמה לשירות.

35. באשר לסעיף 11(ז) לבקשתך: לא היו בירורים שהסתיימו בהמלצה לסגור את הבירור ללא צעדים כלשהם.

36. באשר לסעיף 11(ח) לבקשתך: לא היו בירורים בהם המליץ המברר על המלצות החורגות מסמכותו.

37. באשר לסעיף 12(א) לבקשתך: בתשעה מקרים התקבלה המלצת המבררים במלואה.

38. באשר לסעיף 12(ב) לבקשתך: בשישה מקרים התקבלה המלצת המבררים באופן חלקי.

39. באשר לסעיף 12(ג) לבקשתך: בשני מקרים נדחתה המלצת המבררים. במקרה אחד, המפקד החליט לנקוט בצעד מחמיר יותר מהמלצות המברר. במקרה השני, המפקד החליט לנקוט צעד מקל יותר מהמלצת המברר.

40. באשר לסעיף 13 לבקשתך: משך הזמן הממוצע שחלף בין המלצת המבררים לבין החלטת הדרג הפיקודי עומד על 28.4 ימים, בשני מקרים נדחתה קבלת ההחלטה בשל אילוצים מבצעיים של המפקדים. בניכוי שני מקרים אלו, הממוצע היה עומד על 22.2 ימים.

41. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה בבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.

42. בברכה,

הממונה על חופש המידע בצה"ל